

ПРЕСКЛИПИНГ

20 януари 2021 г., сряда

www.bnr.bg, 19.01.2021 г.

<https://bnr.bg/horizont/post/101406900>

Доц. Симова: Не бих го изписала на нито един пациент

Колко опасен може да бъде ивермектинът

Проф. Сербезова: Употребата при Covid-19 не е доказана и резултатите са много противоречиви

Рисковете от употребата на ветеринарния медикамент ивермектин при хора са огромни, предупреди пред БНР доц. Яна Симова, началник на отделение по кардиология в УМБАЛ „Сърце и Мозък“ в Плевен и ръководител на научноизследователската група за пост-Covid изследване и лечение на усложнения към Българския кардиологичен институт. Доц. Симова е сред медицинските специалисти, които излязоха с открито писмо към обществеността и лекарите за рисковете при използването на медикамента при лечение на коронавирусната инфекция.

Ивермектинът има **поредица от странични ефекти, които включват, но не спират до кожни обриви, гадене, повръщане, подуване на лицето и крайниците, болки в стомаха, световъртеж, гърчове, спадане на кръвното налягане и други**, обясни тя в предаването „Преди всички“.

Видният фармаколог проф. Георги Момеков също твърди, че на този етап няма доказателства, които да позволяват ивермектинът да навлезе широко в протоколите за лечение на Covid-19. Няма европейска страна, в която това да е позволено, допълни Яна Симова.

Изпълнителната агенция по лекарствата е разрешила използването на препарата при показания за стронгилоидоза. Това е **вид чревна паразитоза, разпространена предимно в държави от Южна Америка и Африка – заболяване, характерно главно за тропиците**.

„Аз имам право като лекар да ви го изпиша на рецепта. На тази рецепта аз не пиша за какво ви го изписвам. **Мога да го изпиша, ако съм несъвестен лекар, и за профилактика за Covid например, което не е редно да се прави**“, коментира доц. Яна Симова.

Тя уточни, че се провежда **изпитване на медикамента в 12 болници у нас, чиито резултати още не са оповестени**, въпреки че още лятото е трябвало междинните данни да бъдат огласени. Една от тези болници е „Пирогов“ – там са го спрели много рано, защото са регистрирали тежки случаи на пневмония, поясни специалистът.

„**След като са го спрели, при тях продължавали да идват пациенти, самолечували се с медикамента – те всички са били в много тежко състояние. Имали са смъртни случаи.**“

След толкова много отрицателни данни, след толкова много опасни ефекти, аз като лекар не бих го изписала на нито един пациент, категорична е доц. Симова.

Употребата на ивермектин при Covid-19 не е доказана и резултатите са много противоречиви, потвърди пред БНР и проф. Асена Сербезова, председател на Българския фармацевтичен съюз.

„Медицинската общност се лута в различни решения, събира доказателства. Това, което се знае за ивермектин – че инвитро потиска вируса на Covid-19, но учените казват, че за да се случи това в човека, трябва концентрации около 100 пъти по-високи.“

Счита се, че **не може категорично да се причислят чудодейни качества на лекарствения продукт**, посочи проф. Асена Сербезова.

Тъй като ивермектинът е комбиниран и с други лекарства, е трудно да се разграничи кой ефект на кой медикамент се дължи, каза още тя.

Изпълнителната агенция по лекарствата трябва да си влезе в ролята, да администрира процеса и да наблюдава рационална лекарствена употреба, защото **на пазара се пуска лекарство с изключително рядко показание, предимно не за този климатичен пояс**, изтъкна проф. Сербезова.

„**В момента, в който се повишат продажбите на продукта, би трябвало да се направи анализ какво точно се случва.**“

www.bgonair.bg, 19.01.2021 г.

<https://www.bgonair.bg/a/2-bulgaria/214912-medik-riskovete-ot-upotrebata-na-ivermektin-pri-hora-sa-ogromni>

Медик: Рисковете от употребата на ивермектин при хора са огромни

Има поредица от странични ефекти, твърди доц. Яна Симова

Рисковете от употребата на ветеринарния медикамент ивермектин при хора са огромни. За това предупреди началникът на отделение по кардиология в УМБАЛ "Сърце и Мозък" в Плевен доц. Яна Симова. Тя е и ръководител на научноизследователската група за пост-Ковид изследване и лечение на усложнения към Българския кардиологичен институт.

Доц. Симова е сред медицинските специалисти, които излязоха с открито писмо към обществеността и лекарите за рисковете при използването на медикамента при лечение на коронавирусната инфекция.

"Ивермектинът има поредица от странични ефекти, които включват, но не спират до кожни обриви, гадене, повръщане, подуване на лицето и крайниците, болки в стомаха, световъртеж, гърчове, спадане на кръвното налягане и други", обясни тя пред БНР.

Видният фармаколог проф. Георги Момеков също твърди, че на този етап няма доказателства, които да позволяват ивермектинът да навлезе широко в протоколите за лечение на Ковид-19. Няма европейска страна, в която това да е позволено, казва още Яна Симова.

"Аз имам право като лекар да ви го изпиша на рецепта. На тази рецепта не пиша за какво ви го изписвам. Мога да го изпиша, ако съм несъвестен лекар, и за профилактика за Ковид-19 например, което не е редно да се прави", коментира доц. Яна Симова.

www.bnr.bg, 19.01.2021 г.

<https://bnr.bg/starazagora/post/101406961/15-ot-chlenovete-na-regionalnata-farmaceutichna-kolegia-jelaat-da-se-vaksinirat-sreshtu-kovid-19>

15% от членовете на Регионалната фармацевтична колегия желаят да се ваксинират срещу Ковид – 19

Очакват информация от РЗИ

Фармацевтите от Регионалната колегия в Стара Загора нямат информация кога ще бъде извършена имунизацията срещу Ковид -19 на желаещите сред тях.

"Очакваме от РЗИ да дадат указания за процедурата и сроковете", съобщи в ефира на радио Стара Загора Ростислав Курдов, председател на организацията.

По думите му близо 15% от членовете на колегията са се записали в регистъра на чакащите да си поставят ваксина, което е приблизително 30 души от членуващите в колегията. Общо членовете ѝ са малко над 220, като това са само магистър-фармацевти, уточни още Ростислав Курдов. По думите му през последните дни се наблюдава нарастващ интерес.

www.bnt.bg, 19.01.2021 г.

<https://bntnews.bg/news/elektronniyat-sertifikat-za-vaksinaciya-sreshtu-covid-19-veche-e-fakt-1091943news.html>

Електронният сертификат за ваксинация срещу COVID-19 вече е факт

Електронният сертификат вече е факт и всеки ваксиниран може да го получи. Това каза министърът на здравеопазването проф. Костадин Ангелов при представяне на сертификата за ваксинация срещу COVID19 и функционалността на електронното здравно досие.

„Електронният сертификат вече е факт и всеки ваксиниран може да го получи по два начина. Първият е с електронен подпис, с който да имат достъп до електронното си досие. За тези, които нямат електронен подпис, от 1 февруари могат да го получат чрез личните си лекари, които имат достъп до тяхното досие и могат да го разпечатат“, обясни проф. Ангелов.

Сертификатът за ваксинация за COVID-19 у нас може да бъде видян в Единния национален портал, като за достъп се изисква електронен подпис. Системата стартира тази сутрин и работи в реално време. Всеки сертификат има уникален QR код; а данните, сред които и партидният номер на всяка ваксина, са изписани на кирилица и латиница.

Всеки български гражданин, който има електронен подпис, може да влезе и да разгледа досието си. То е изцяло ориентирано към пациента, интегрирано с националната здравно информационна система. В него са отбелязани всички данни на пациента, като електронни рецепти, кръводаряване, лекуващ лекар. Всичко в системата постъпва автоматично, отбеляза при демонстрацията Ивайло Филипов, директор на "Информационно обслужване".

Той акцентира, че достъпът в системата за електронното здравно досие е направен с електронен подпис, защото това е най-високото ниво на защита. "Оттук нататък ще надграждаме системата за електронното досие", посочи Филипов.

"За да не бъдат допускани злоупотреби, са направени няколко нива на сигурност. Този сертификат може да бъде проверен от всеки контролен орган в страната и чужбина. Излизат последното число от уникалния номер на сертификата, както и първите букви на името, денят на раждането и всички данни за ваксината, както и националният референтен номер на ваксината", разясни и здравният министър.

Проф. Костадин Ангелов беше категоричен, че ако някой се опита да направи злоупотреба с този сертификат, тя е невъзможна. "Достъпът не може да става по друг начин, защото така ще се намали нивото на сигурност. С електронния подпис гарантираме личните данни на всеки човек", изтъкна министърът.

Към края на март електронната система ще бъде надградена и ще стане възможно издаването на направления за всички процедури от доболничната помощ, съобщи още

Ангелов. "В електронното досие ще включим и протоколите за скъпоструващо лечение. Това е приоритет, работим по него, това е резултатът", отбеляза той.

www.nova.bg, 19.01.2021 г.

<https://nova.bg/news/view/2021/01/19/312068/>

Какво представлява електронното здравно досие?

Документът ще се връчва при поставяне на втората доза от препаратата

Какво точно представлява електронното здравно досие ще обясни днес министърът на здравеопазването проф. Костадин Ангелов.

Решават от кога да паднат ограниченията у нас

Пред медиите той ще покаже и сертификата, който всеки ваксиниран срещу COVID-19 получава.

Документът ще се връчва при поставяне на втората доза от препаратата. А с такъв сертификат вече се сдоби и самият министър, който вчера беше повторно имунизиран.

www.nova.bg, 19.01.2021 г.

<https://nova.bg/news/view/2021/01/19/312088/>

Защо само 500 аптеки у нас издават електронни рецепти

Системата за това стартира на 18 декември

След като на 18 декември беше даден старт на системата за издаване на електронни рецепти, месец по-късно едва 500 аптеки в страната могат да използват системата.

„Това е така, защото не всички софтуерни фирми са готови. В началото на февруари очакваме да се включат повече аптеки и въпросът ще бъде решен”, заяви председателят на Асоциацията на собствениците на аптеки Николай Костов.

Той коментира, че все още няма досие, където може да се проследи какви лекарства сме взимали досега.

„Лекарите се притесняват да издават електронни рецепти, защото не всички аптеки ги приемат. Когато обектите се увеличат, ще нарасне и броят”, допълни Костов.

Костов посочи, че със спада на заболяемостта в страната, се наблюдава по-малко търсене на лекарства, дефицити почти нямало. „Все още някои антикоагуланти са проблемни. Но това беше така и преди пандемията”, заключи председателят на Асоциацията на собствениците на аптеки.

www.zdrave.net, 19.01.2021 г.

<https://www.zdrave.net/-/n16141>

Надграждат е-направлението до края на март

„До края на март електронното направление ще бъде надградено и ще се издава за всички медицински дейности, а не само за PCR-изследванията, както е в момента. За електронната рецепта нещата се случват твърде бавно, тъй като все още не всички софтуерни фирми са успели да интегрират тази система в аптеките. Моля ги да побързат.“ Това каза здравният министър проф. Костадин Ангелов на брифинг днес по време на представянето на третия елемент от електронното здравеопазване - пациентското досие, както и националния сертификат за ваксинация срещу COVID.

Министърът подчерта, че е твърдо решен да доведе НЗИС до завършен вид. „Решени сме да доведем здравната информационна система до нейния завършен вид. Целта е да улесним всички в системата на здравеопазването. Дигитализацията на здравната система е приоритет“, заяви проф. Ангелов.

В пациентското досие ще може да се влиза само с електронен подпис, който е най-сигурната защита срещу изтичането на данни.

„Досието, което съществува в момента в НЗОК, отразява минал период от време. То дава обща снимка на дейностите, които са извършвани по Здравна каса на лицето. Оттук насетне всичко, което се върши на пациента, ще се отразява в реално време в досието му“, допълни зам.-министърът на здравеопазването Жени Начева.

www.bnr.bg, 19.01.2021 г.

<https://bnr.bg/starazagora/post/101407097/reshavat-na-21-anuari-koga-shte-otvorat-fitness-i-restoranti>

Решават на 21 януари кога ще отворят фитнеси и ресторанти

Разхлабване на противоепидемичните мерки в определени сектори и бизнеси бе обсъдено на работно съвещание, свикано от министър-председателя Бойко Борисов днес, съобщи от пресслужбата на кабинета. В него са участвали членове на правителството и представители на Националния оперативен щаб.

Окончателното решение за отпускането на мерките ще бъде докладвано на премиера Борисов в четвъртък - 21 януари, но при отбелязване на ново повишение на заболяемостта и сериозен натиск върху лечебните заведения, ограниченията ще бъдат преосмислени и отново затегнати.

Трайните тенденции със справянето със заболяемостта от COVID-19 позволяват на 4 февруари т. г. от началото на втория учебен срок по определена схема да бъде възстановено присъственото обучение на ученици от 5 до 12 клас. "Много важно е да бъде изготвен план, по който да бъдат върнати в клас учениците по определена от министъра на образованието и от министъра на здравеопазването схема", е изискал премиерът Борисов в хода на работното съвещание. По думите на премиера разхлабването на мерките за фитнесите и спорта трябва да се въвежда паралелно с възстановяването на присъствените занимания в училищата.

Министър-председателят Борисов акцентира също и върху определянето на възможността ресторантите да могат да работят с капацитет от 50 на сто до 22,30 ч вечерта. "Не на последно място трябва да се помисли и магазините в молете да могат да работят при ясно определен компромисен начин, но без местата, на които се събират много хора вътре около заведенията за хранене и без детските кътове", е бил категоричен премиерът Борисов, цитиран от правителствената пресслужба. Министър-председателят е добавил, че настоящите мерки доказаха, че чрез тях се намалява натискът върху болниците и се спасяват човешки животи и здраве. "Но много ясно да се артикулира и с браншовите организации, че при актуализирането на ограниченията ще се водим от това как се движи заболяемостта", е подчертал премиерът Борисов пред министрите и представителите на НОЩ.

"Ситуацията в страната е нормална, броят на новите случаи е 570. Отчитаме леко покачване на процента на новозаболените с приблизително с 1 на сто, като новохоспитализираните лица са 86", е докладвал министърът на здравеопазването Костадин Ангелов по време на работното съвещание.

Той добави, че правилно е било взето решението от получените в страната ваксини да бъдат поставени само половината от тях като се запази останалото количество за втората

доза, тъй като в момента се наблюдава забавяне на поръчаните от Европейската комисия ваксини за държавите членки заради производителите.

"По отношение на спекулациите в публичното пространство за това, че сме избрали или заложили на определена фирма за ваксини, това категорично не отговаря на истината", е подчертал здравният министър. Ангелов е добавил, че сключените договори за доставката на ваксините са между Европейската комисия и производителите. "Единственото политическо решение, което е взела българската държава, е решението на Народното събрание, с което се упълномощава ЕК да договаря от името на България количества и вид ваксини. В тази връзка ние под никаква форма не сме имали възможност да договаряме количества на дадени производители или да определяме цена на ваксини", е допълнил министърът на здравеопазването.

Премиерът Борисов е акцентирал, че е подсигурано на всеки български гражданин да му бъде поставена тази ваксина, която той пожелае. "В следващите две седмици очакваме по-големи количества дози", е казал още премиерът Борисов.

Председателят на НОЩ проф. Венцислав Мутафчийски е обърнал внимание, че почти всяка пета положителна проба за COVID-19 е съмнителна за новия вариант на коронавируса, който е много по-заразен. "Очакваме резултатите от изследванията, но това трябва да заостри вниманието", е изтъкнал Мутафчийски, се посочва още в съобщението.

www.zdrave.net, 19.01.2021г.

<https://www.zdrave.net/Новини/-Проф.-Илко-Гетов--Въведените-срещу-COVID-мерки-трябва-да-бъдат-разхлабвани-изключително-внимателно/n16147>

Проф. Илко Гетов: Въведените срещу COVID мерки трябва да бъдат разхлабвани изключително внимателно

Въведените срещу COVID мерки трябва да бъдат разхлабвани изключително внимателно. Това заяви пред Zdrave.net представителят на България в Европейската агенция по лекарства проф. Илко Гетов.

Припомняме, на работно съвещание при премиера по-рано днес стана ясно, че се обмисля евентуално облекчаване на някои от въведените ограничения следствие на епидемията.

„Аз разбирам бизнеса и засегнатите от ограниченията, но здравето е преди всичко. Трябва много предпазливо, много бдително, с много малки стъпки постепенно да се разхлабват мерките“, коментира той.

„Нека да видим каква ще е ситуацията след пускането на най-малките деца в детските градини и училищата, както и впоследствие на по-големите и едва да тогава да мислим в насока отслабване на мерките“, посъветва той.

www.btv.bg, 19.01.2021 г.

<https://btvnovinite.bg/predavania/lice-v-lice/prof-chorbanov-balgarskata-vaksina-chaka-razreshenie-za-eksperimenti-s-zhivotni.html>

Проф. Чорбанов: Българската ваксина чака разрешение за експерименти с животни

Имунологът коментира, че според него ограничаването на контактите между хората не е задължително условие за ниска заболяемост

Досега никога не е имало такава масова имунизация в световен план и е нормално да има странични реакции при малък процент от ваксинираните. Така проф. Андрей Чорбанов, ръководител на лаборатория по експериментална имунология в Института по микробиология на БАН, коментира в „Лице в лице“ новините за смъртни случаи в Норвегия след поставяне на доза от препарата на „Пфайзер“/ „Бионтех“ срещу COVID-19.

По думите му норвежкото правителство е излязло с декларация, че не намира връзка между ваксините и леталния изход на пациентите.

„В скандинавските страни са имунизирани много възрастни хора, действително починалите са били много възрастни хора. При възрастните хора имунната система изобщо не функционира нормално, не е предвидено хората да живеят по 80-90 години. Затова в развитите общества, където има развита здравна система, има такава хора, а в Третия свят – не“, каза проф. Чорбанов.

Той добави, че затова при възрастните хора се очакват повече странични реакции и те са рискована група при почти всички заболявания. Според него все още не е ясно какъв период ще трае имунитетът след ваксинация срещу COVID-19, но се предполага, че реимунизация ще се налага поне след година.

„Изследвания показваха, че вирусът прекарва страшно много време в организма, без да има изразена патогенеза. В много от случаите става въпрос за реактивиране, а не за повторно заразяване“, обясни проф. Чорбанов и допълни, че при до 5% от хората ваксината и вирусът не им влияят.

Проф. Чорбанов коментира, че според него ограничаването на контактите между хората не е задължително условие за ниска заболеваемост. Той даде пример с Франция, Великобритания и Израел, където има сериозни ограничения, но в момента бележат пореден пик на новозаразени.

„Разпространението на заразата не става на улицата или в градския транспорт, а в тесния семеен кръг. Ние не можем да ги затворим за повече от няколко дни, хората контактуват, трябва да работят. В Египет и Танзания, например, няма никакви мерки и няма пик на заболеваемост“, посочи той

Имунологът обясни, че в момента БАН очаква да получи разрешение за започване на експериментите с българската ваксина върху животни. Той заяви, че ако се имунизират по 10 хил. души на ден, 65% от населението на България ще бъде ваксинирано за около 400 дни.

www.dnevnik.bg, 19.01.2021 г.

<https://www.dnevnik.bg/evropa/2021/01/19/4165126-brjuksel-preporucha-do-liatoto-7-0-ot-pulnoletnite-da/>

Брюксел препоръча до лятото 70% от пълнолетните да са ваксинирани

Александрина Гинкова

До март месец 80% от възрастните над 80 г. и от здравните и социални служители във всяка страна на ЕС трябва да бъдат ваксинирани. До лятото трябва да е обхванато 70% от пълнолетното население. В десетте дни до края на месеца трябва страните от ЕС да се договорят за общ подход при изработването на своеобразен паспорт за имунизирани срещу COVID-19. Навсякъде трябва да започне проследяване на различните му щамове, а там, където вече се прави, проверките да се увеличат в пъти.

Това са част от препоръките на Еврокомисията за общ фронт срещу пандемията от коронавируса. След два дни предстои среща на европейските лидери, на която координираният отговор също да бъде обсъждан.

Държавите могат да пренебрегнат препоръките, включително защото са много далеч от постигането на предложените цели. Но тези, които не работят за общи мерки, рискуват гражданите им да бъдат не само с много бавна кампания за ваксиниране, но и само малка част от тях да могат да подновят нормалните пътувания в рамките на ЕС.

За българското правителство и здравни власти към момента изпълнението на препоръката изглежда практически невъзможно, защото за около 5 седмици трябва да ваксинират над 450 хиляди души.

Според Националния план за ваксинация на България на имунизация подлежат:

- 243 600 души медицински персонал

- 8 хил. души персонал на социални домове

- за разлика от препоръките на Е, в плана са предвидени лицата на възраст над 65 г. - те са 1.5 млн. Според данните на НСИ към края на 2019 г. хората на възраст над 80 г. са общо 338 хил.

- това са общо почти 590 000 души, от които 80% са над 470 000 души.

Ваксинирани досега са 19 638 души.

Комисията също така призовава държавите членки да продължат да прилагат физическо дистанциране, да ограничават социалните контакти, да се борят с дезинформацията, да координират ограниченията за пътуване, да увеличат тестовете и да увеличат проследяването на контактите и секвенирането на генома, за да се справят с новите варианти на вируса.

Тъй като през последните седмици се наблюдава тенденция към нарастване на броя на случаите, през следващите месеци трябва да се направи повече за подпомагане на здравните системи и за справяне с "умората от COVID", от ускоряване на ваксинацията, подпомагане на нашите партньори в Западните Балкани, в южните и източните съседи и в Африка, предупреждават още от ЕК.

Ускоряване на разгръщането на ваксинацията в целия ЕС

- До март 2021 г. най-малко 80% от хората на възраст над 80 години и 80% от здравните и социалните специалисти във всяка държава-членка трябва да бъдат ваксинирани.

- До лятото на 2021 г. държавите-членки трябва да са ваксинирали 70% от цялото пълнолетно население.

- Комисията, държавите-членки и ЕМА ще работят с компании, за да използват максимално потенциала на ЕС за увеличаване на капацитета за производство на ваксини.

- Комисията работи с държавите-членки по сертификатите за ваксинация, в пълно съответствие със законодателството на ЕС за защита на данните. До края на януари 2021 г. трябва да бъде договорен общ подход, който да позволи на сертификатите на държавите-членки да бъдат бързо използвани в здравните системи в ЕС и извън него.

Въпросните сертификати не са паспорти за имунизирани, позволяващи или забраняващи допускане в друга държава, те са само медицински документ за здравето състояние, дали са поставени една или и двете дози, дали човек има странични ефекти и т.н.

Те би могло да се използват в бъдеще като такъв документ за пътуване, но е нужно на първо място страните в ЕС да договорят политическа рамка за това.

Тестване и секвениране на генома

- Държавите членки трябва да актуализират своите стратегии за тестване, за да отчетат нови варианти и да разширят използването на бързи антигенни тестове.

Ваксинацията е от съществено значение за излизане от тази криза. Вече сме осигурили достатъчно ваксини за цялото население на Европейския съюз. Сега трябва да ускорим доставките и ваксинирането.

Урсула фон дер Лайен, председател на Еврокомисията

- Държавите членки трябва спешно да секвенират последователността на генома в поне 5% и за предпочитане 10% от положителните тестове. Понастоящем много държави-

членки тестват под 1% от пробите, което не е достатъчно, за да се идентифицира развитието на щамовете или да се открият нови.

Запазване на единния пазар и свободно движение на фона на мерките

- Следва да се приложат мерки за допълнително намаляване на риска от предаване, свързано с пътуванията, като хигиенни мерки и дистанция в превозните средства и терминалите.

- Всички несъществени пътувания трябва да бъдат не препоръчителни, докато епидемиологичната ситуация не се подобри значително.

- Трябва да се запазят пропорционални ограничения за пътуване, включително тестване на пътници, които пътуват от райони с по-голяма честота на варианти, които предизвикват безпокойство.

Междувременно евродепутатите изразиха широка подкрепа за общия подход на ЕС за борба с пандемията и призоваха за пълна прозрачност по отношение на договорите и внедряването на ваксини срещу COVID-19. Депутатите призоваха условията на договорите между ЕС и фармацевтичните дружества, включващи публични средства, да бъдат напълно прозрачни. Последните усилия на комисията за даване на възможност на евродепутатите да консултират един непълнен договор, бяха сметени за недостатъчни. Членовете на ЕП отново заявиха, че само пълната прозрачност би могла да спомогне за борбата с дезинформацията и за изграждане на доверие в кампаниите за ваксинация в цяла Европа.

24 часа

20.01.2021 г., с. 2-3

Борисов опроверга твърденията в социалните мрежи:

България не е заложила на определена фирма за ваксини, ЕК сключва договорите

- ***Сертификатът за имунизация срещу COVID-19 дойде с е-здравно досие***
- ***Достъпът до него обаче засега е само с електронен подпис***

България не е избрала или заложила на определена фирма за ваксини и твърденията за това са спекулации. Договорите за доставка се сключват между Европейската комисия и производителя, а всеки български гражданин ще може да избира каква ваксина да му бъде поставена.

Това каза премиерът Бойко Борисов по време на заседание с Националния оперативен щаб във вторник по повод коментари в публичното пространство от изминалите дни, че България е поръчала най-много ваксини на „Астра Зенека“, защото-то неин шеф в България е Зоя Паунова, майка на евродепутатката от ГЕРБ Ева Паунова - Майдел.

Атаката по тази линия започна както винаги от сайтовете за фалшиви новини като narod.bg, разобличен неотдавна от „24 часа“. Поде я фейсбук, последваха писания в сериозни медии и накрая активни участници в летните протести срещу правителството взеха да лансират тезата в Би Ти Ви.

„Спекулациите в публичното пространство за това, че сме избрали или заложили на определена фирма за ваксини, категорично не отговарят на истината. Сключените договори за доставката на ваксините са между Европейската комисия и производителите. На всеки български гражданин ще му бъде поставена тази ваксина, която той пожелае.

В следващите две седмици очакваме по-големи количества дози“, написа Борисов в профила си във фейсбук.

4,5 млн. ваксини ще получи от „Астра Зенека“ България. Нидерландия също ще получи най-много от ваксините на тази фирма. Те са разработени от университета в Оксфорд. Великобритания очаква 100 млн. дози от нея. Договорите с фирмите се сключват от Еврокомисията и оттам даже предупредиха държавите членки да не се и опитват да преговарят сами.

Всяка държава в ЕС има квота от общоевропейската поръчка на ваксини в зависимост от населението си. За България тя е 1,55% от всички дози по всеки договор.

Ето пет неща, които трябва да се знаят за ваксината срещу COVID-19 на „АстраЗенека“ и Оксфордския университет, пише агенция Франс прес на 30 декември м.г. Практична Ваксината на „Астра Зенека“Юксфорд има предимството да не е скъпа (около 2,50 евро за една доза).

При това е лесна за складиране - може да се пази в хладилник, тоест при температури от два до осем градуса по Целзий, за разлика от ваксините на „Модерна“ и на „Пфайзер“/,„Бионтек“, чието дългосрочно съхранение задължително изисква много ниски температури (минус 20 градуса по Целзий за първата, минус 70 - за втората). Това **улеснява масовата ваксинация**

Ефикасна

Според генералния директор на „Астра Зенека“ ваксината е способна да предпазва от новия вариант на коронавируса, предизвикал експлозия на случаите в Обединеното кралство.

Вече всеки, на когото са поставени и двете дози ваксина срещу COVID-19, ще получава електронен сертификат, че е имунизиран. Той е част от здравното досие, а достъп до него имат хората с електронен подпис. За тези, които нямат, се предвижда от 1 февруари личните лекари да могат да го отпечатват при поискване, тъй като те също имат достъп до здравното досие на пациентите си.

Сертификатът беше представен от здравния министър проф. Костадин Ангелов и директора на държавната фирма „Информационно обслужване“ Ивайло Филипков.

His.bg е сайтът, където всеки може да провери здравното си досие, но само ако има електронен подпис. За момента с такъв разполагат 200 000 души, а който иска, може да се сдобие от някой от доставчиците на тази услуга у нас, които били 5 фирми. В досието ще се събира информация за извършени прегледи и издадени направления, както и резултатите от тях.

Там ще се конфигурира и сертификатът за извършена ваксинация. Дали той ще дава предимство при определени ситуации обаче, е политически въпрос, който за момента няма отговор, обясни здравният министър. Според него

движението на хората не бива да се ограничава, когато е доброволна

До март всички направления за преглед при специалист или изследване ще станат електронни, увери още проф. Ангелов.

За момента такава възможност има за изследване за COVID, за кръвна картина и за рентген на бял дроб.

Близо 30 000 са издадените от началото на декември до момента е-направления, а реализираните електронни рецепти са 1218, съобщи Ивайло Димов от „Информационно обслужване“.

Ваксините използват 3 различни ключа за имунен отговор

Любомира Николаева

Около 100 кандидат-ваксини с различен принцип на действие на имунитета се разработват в емблематични и по-малко известни биотехнологични центрове в света.

Конкретните решения са различни, но като същностно определящи типове ваксините са разпределени в 3 основни категории - аденовирусни, антигенни и РНК ваксини. Двете първо одобрени в Европейския съюз и достъпни вече и у нас ваксини са от една и съща група -

с информационна РНК

Те са плод на авангарден подход, който използва модифицирана РНК за създаване на белтък, който сам по себе си предизвиква имунен отговор (за подробности вижте инфографиката на 3-а стр.).

В случая се използва информационна РНК, „пакетирана“ в мастни капчици - липидни наночастици. Това до известна степен защитава иначе уязвимата РНК, но въпреки устойчивостта се поддържа чрез много ниски температури на съхранение. На генна основа е и ваксината, която прави компанията „КюрВак“.

Очаква се тези ваксини да създадат т.нар. клетки на имунна памет, които при среща с причинителя на коронавирусната инфекция да събудят бърза и надеждна реакция.

С подобен механизъм на действие се създават още поне 10-ина ваксини, но не са близо до финала. Първо проверката за безопасност и ефективност трябва да даде задоволителен резултат, за да имат право компанията да кандидатстват за одобрение на продукта си.

Биотехнолозите разработват срещу COVID-19 още два типа ваксини с подтипове, някои от тях вече се прилагат извън ЕС.

Най-близо до одобрение е ваксината на „Астра Зенека“ и Оксфордския университет, която е от

векторен тип

На същия принцип се опира и продуктът на „Джонсън и Джонсън“.

Ваксините с такъв профил използват вирус, който е генетично конструиран така, че да не може да причини заболяване, но произвежда коронавирусни протеини, за да генерира безопасно имунен отговор.

Конкретно използваният посредник е аденовирус. Смята се, човешкият организъм не реагира на вирусите от избраното семейство като на сериозна заплаха.

Пример за вирусна векторна ваксина е и тази срещу ебола. На модели, използвани за нейното разработване и производство и за потенциалните ваксини срещу зика и респираторния синцитиален вирус, стъпва „Джонсън и Джонсън“. По технологичната рамка е конструирана и ваксината, разработвана от „Янсен“.

Антигенни ваксини

се разработват от няколко други големи компании, сред които са „Нововакс“ и „Санофи“.

Иновативен вариант на адювантна рекомбинантна ваксина от тази група използва копия на протеин от COVID - нещо като клетъчен харпун, който да се прикрепят и влезе в клетките, и доза от адювант, който разпознава шип протеина и изгражда антители и имунни клетки, способни да защитават тялото срещу вируса.

На най-старата „по-естествена“ концепция разчитат група ваксини, които представляват инактивиран - убит, или отслабен вирус. Те са по-бавни за производство, но наподобяват ефектите от преболеване и това според някои вирусолози има предимства. Този тип ваксини използват вариант на прицелния патоген, който не причинява заболяване, но все пак провокира имунен отговор и съпротива срещу коронавируса.

Инактивираните ваксини съдържат вируси, чий-то генетичен материал е бил унищожен от топлина, химикали или радиация, така че те не могат да заразят клетките и да се репликират, но въпреки това могат да предизвикат имунен отговор. Ваксината CoronaVac на китайската компания „Синовак“ например използва

